

Πέμπτο μέρος

Η συνέχεια από το προηγούμενο

Στην αρχική αραβική περίοδο, τώρα, οι αστρολόγοι έμοιαζαν όντως να προσκολλώνται σ' αυτήν τη διάκριση, αλλά σε κάποιο σημείο στην πορεία, κατά το τέλος της αραβικής περιόδου, έγινε μια μετάβαση από τη χρήση των οίκων ολόκληρων των ζωδίων για θεματική αναζήτηση, στους δυναμικούς οίκους. Έτσι, αρχίζουν να χρησιμοποιούν τους δυναμικούς οίκους για θεματικές αναζητήσεις με τον ίδιο τρόπο που έχουμε και σήμερα. Είμαι πεπεισμένος, αν και δεν μπορώ να σημειώσω την ακριβή στιγμή που συνέβη αυτό, ότι αυτό δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα ιστορικό λάθος. Υπάρχουν ορισμένοι τεχνικοί λόγοι για τους οποίους οι ελληνιστικοί αστρολόγοι θα χρησιμοποιούσαν αυτόματα τα ζώδια, ολόκληρα τα ζώδια, ως θεματικούς οίκους. Δεν θα υπεισέλθω σ' αυτό για την ώρα, αλλά το πρώτο σημείο είναι ότι η διάκριση μεταξύ των θεματικών και δυναμικών οίκων είναι εξαιρετικά κρίσιμη και πιστεύω ότι όλα τα σύγχρονα συστήματα οίκων που χρησιμοποιούνται θεματικά το κάνουν ουσιαστικά από σφάλμα.

Το δεύτερο πρόβλημα που ανέφερα αφορά σε όλες τις σημασίες, τις διάφορες σημασίες που έχουν οι οίκοι και αυτό αποτέλεσε πρόβλημα για πολύ καιρό. Ο πρώτος τρόπος με τον οποίο μπορούμε να αρχίσουμε να αποκτάμε κάποια αποσαφήνιση στο θέμα αυτό είναι να αναγνωρίσουμε ότι στην ελληνιστική παράδοση υπήρχαν στην πραγματικότητα δύο συστήματα οίκων ολόκληρων ζωδίων, τα οποία ενώθηκαν για να δώσουν πολλές από τις σημασίες που συνδυάζουμε συχνά ακόμα και σήμερα με τους οίκους. Ένα από αυτά ονομαζόταν **Οκτάτοπος**, το οποίο προτιμώ να αποκαλώ σύστημα οίκων ολόκληρων ζωδίων οκτώ θεμάτων. Στο σύστημα αυτό, το ανατέλλον ζώδιο θεωρείτο πως ήταν ο οίκος της ζωής, της ζωής με την έννοια της βιολογικής ή φυσικής οργανικής ζωής, ο δεύτερος οίκος ονομαζόταν **τόπος** των ελπίδων και των προσδοκιών, καθώς και των φόβων και των ανησυχιών, ο τρίτος οίκος ήταν ο *τόπος* των αδελφών, ο τέταρτος οίκος ο *τόπος* των γονιών, και των δύο γονιών, και του πατέρα και της μητέρας, ο πέμπτος οίκος ήταν ο *τόπος* των παιδιών, ο έκτος οίκος ήταν ο *τόπος* της υγείας και των σωματικών

τραυμάτων, συγκεκριμένα τραυμάτων που συμβαίνουν στο σώμα, ο έβδομος οίκος ήταν ο *τόπος* του/της συζύγου και ο όγδοος οίκος ήταν ο *τόπος* του θανάτου.

Δεν θα υπεισέλθω σε όλες τις λεπτομέρειες της λογικής που βρίσκεται πίσω από την αντιστοίχιση αυτών των θεμάτων σ' αυτούς τους οίκους, παρά θα αναφέρω μόνο ότι οι οίκοι σ' αυτό το σύστημα των οκτώ θεμάτων που σχετίζονται με μέλη της οικογένειας, και συγκεκριμένα ο τρίτος, ο τέταρτος, ο πέμπτος και ο έβδομος, σχετίζονται όλοι με το ανατέλον ζώδιο με κλασικούς σχηματισμούς, συγκεκριμένα με το εξάγωνο, το τετράγωνο, το τρίγωνο και την αντίθεση, αντίστοιχα. Μ' άλλα λόγια, αυτά είναι οι *τόποι* που βρίσκονται *in familiarity* (είναι σχετικοί) με το ανατέλον ζώδιο, για να δανειστώ έναν μεσαιωνικό λατινικό όρο. Σχετίζονται, δηλαδή, σε μία οικογένεια, όπως σε μία σχέση.

Τα ζώδια, που δεν συνδέονται ή δεν εναρμονίζονται με το ανατέλον ζώδιο με αυτές τις κλασικές σχέσεις, είναι το *δεύτερο* ζώδιο, που αντιστοιχεί στις ελπίδες και τους φόβους όπως είπα, το *έκτο* ζώδιο, που είναι ο *τόπος* των σωματικών τραυμάτων και το *όγδοο* ζώδιο, που είναι ο *τόπος* του θανάτου. Αυτό θα σας δώσει μια ιδέα, σχετικά με τη λογική που κρύβεται πίσω από αυτές τις συγκεκριμένες αντιστοιχίσεις. Υπάρχουν πολύ περισσότερα σχετικά, αλλά δεν μπορώ να υπεισέλθω σ' αυτά στη συγκεκριμένη ομιλία.

Το άλλο σύστημα είναι ένα σύστημα δώδεκα θεμάτων (**Δωδεκάτοπος**), που αποδίδεται από μερικούς στον ίδιο τον **Ερμή τον Τρισμέγιστο** – θα πρέπει να αναφέρω ότι το σύστημα των οκτώ θεμάτων αποδίδεται από μερικούς συγγραφείς στον **Ασκληπιό**, σ' αυτές τις ημίθεες θρυλικές προσωπικότητες που ανέφερα παραπάνω στην ομιλία μου. Το σύστημα των δώδεκα θεμάτων δεν έχει καμία σχέση με μέλη της οικογένειας. Σχετίζεται με γεγονότα στη ζωή του κατόχου του ωροσκοπίου.

Και θα αναφέρω κάπως γρήγορα τις σημασίες που συσχετίζονταν από τους ελληνιστικούς αστρολόγους με τους *τόπους* αυτούς στο σύστημα των δώδεκα οίκων, σημειώνοντας επίσης κάποιες διαστρεβλώσεις που έχουν προκύψει κατά τη μετάδοση αυτού του δόγματος. Κάτι που θα πρέπει να γνωρίζετε εκ των προτέρων είναι ότι οι ελληνιστικοί αστρολόγοι – ένα από τα κλειδιά για την κατανόηση του συστήματος των δώδεκα θεμάτων είναι η συνειδητοποίηση ότι οι οίκοι είναι ομαδοποιημένοι σε τριάδες γύρω από τα

τέσσερα γωνιακά ζώδια. Μ' άλλα λόγια, υπάρχει κάποια συνάφεια ή σχέση ανάμεσα στη σημασία του δωδέκατου, του πρώτου και του δεύτερου οίκου και ανάμεσα στο τρίτο, το τέταρτο και το πέμπτο κ.ο.κ.

Έτσι, αντίθετα με τη σύγχρονη πρακτική που έχει την τάση να δίνει έμφαση σε μια δομή τεταρτημορίων, πρώτο, δεύτερο και τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο, οι ελληνιστικοί αστρολόγοι εργάζονται σε ένα σε έναν αρμονικό συνδυασμό χωρισμένο στα τρία και επικεντρωμένο γύρω από τα τέσσερα γωνιακά ζώδια. Ας δούμε τον πρώτο οίκο, ο οποίος, στο σύστημα των δώδεκα θεμάτων, σχετίζεται επίσης με τη ζωή, αλλά και με την ψυχή και τη σωματική εμφάνιση. Δεν πρέπει να προκαλείται έκπληξη εδώ, σε ό,τι αφορά στις σύγχρονες σημασίες.

Ο δωδέκατος οίκος σχετίζεται με τα χρόνια νοσήματα, με την καταστολή δούλων, με τη δουλεία γενικά, με τους εχθρούς. Αν κοιτάξετε το δωδέκατο οίκο, θα δείτε ότι βρίσκεται ακριβώς πάνω από τον πρώτο οίκο. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι καταπιέζει, αποτελεί βάρος για τον πρώτο οίκο, ο οποίος σχετίζεται με την εμφάνιση του ατόμου στη ζωή. Μ' άλλα λόγια, ο δωδέκατος οίκος σχετίζεται με την καταστολή της ζωής, μέσα από χρόνια ασθένεια, μέσα από δουλεία ή μέσα από εχθρούς.

Αν κοιτάξουμε το δεύτερο οίκο, βλέπουμε ότι προσπαθεί να ανέβει προς το ανατέλον ζώδιο. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι στηρίζει το ανατέλον ζώδιο και η κύρια σημασία του δεύτερου οίκου στο σύστημα των δώδεκα θεμάτων είναι ουσιαστικά η ζωντάνια ενός ανθρώπου, το μέσο με το οποίο συντηρείται η φυσική οργανική του ζωή, ο τρόπος με τον οποίο παίρνετε το μισθό σας, για παράδειγμα, ή η πηγή της τροφής και της στέγης σας.

Η επόμενη τριάδα στο σύστημα των ολόκληρων ζωδίων επικεντρώνεται γύρω από τον τέταρτο οίκο και το τέταρτο ζώδιο σχετίζεται με το σπίτι και την εστία. Έχει ένα πλήθος άλλων σημασιών, αλλά οι περισσότερες από αυτές είναι παράγωγα αυτού. Ο πέμπτος οίκος, ως ζώδιο που έπεται του τετάρτου οίκου, σχετίζεται με κάθε τι που στηρίζει και εμπλουτίζει τη ζωή του σπιτιού, τη ζωή στο σπίτι ενός ανθρώπου, την κατοικία ενός ανθρώπου. Ο τρίτος οίκος, ως *απόκλιμα* (κατιών) οίκος, δεν καταστέλλει τον τέταρτο με τον τρόπο με τον οποίο ο δωδέκατος καταστέλλει τον πρώτο, αλλά έχει περισσότερο την τάση να "τραβάει" το άτομο έξω από τη ζωή του σπιτιού, χωρίς όμως να εγκαταλείπει στ' αλήθεια το σπίτι του. Μ' άλλα λόγια, είναι ένας *τόπος*

περιποίησης φίλων και καλεσμένων, όπου ο άνθρωπος βγαίνει, ας πούμε, από τη σπιτική του ζωή και αποκτά εμπειρίες του έξω κόσμου, χωρίς να πρέπει κατά κανέναν τρόπο να εγκαταλείψει το σπίτι του. Κατά έναν αρκετά περίεργο τρόπο, ο τρίτος οίκος σχετίζεται επίσης με τα όνειρα, μέσω των οποίων ταξιδεύει, ας πούμε, κανείς χωρίς ποτέ να αφήνει το σπίτι του. Ο έκτος οίκος στο σύστημα αυτό σχετίζεται με τη δουλικότητα, ο έβδομος με το θάνατο και ο όγδοος με δίκες και κληρονομίες, πιθανώς δίκες που απορρέουν από κληρονομικά θέματα, αν και αυτό δεν γίνεται απόλυτα σαφές. Έχουμε και πάλι μια τριάδα – χρειάζεται λίγη περισσότερη δουλειά για να κατανοήσουμε πώς σχετίζεται, στην περίπτωση αυτή, ο έκτος οίκος με τον έβδομο οίκο, αλλά είναι σχετικά ξεκάθαρο ότι ο όγδοος οίκος σχετίζεται με οφέλη που συσσωρεύονται στον κάτοχο του ωροσκοπίου ως προς το θέμα του θανάτου. Ο όγδοος οίκος δεν έχει, παρεμπιπτόντως, καμία απολύτως σχέση με το σεξ, την ισχύ και τα χρήματα, όπως θα έλεγαν σύγχρονοι αστρολόγοι. Δεν έχει καμία σχέση με το σεξ, δεν έχει καμία σχέση με τη δύναμη και, στην πραγματικότητα, ονομάζεται παραδοσιακά αδρανές μέρος γιατί οι πλανήτες είναι βασικά αδρανείς στον όγδοο και σχετίζεται με χρήματα μόνο στο βαθμό που πρόκειται για χρήματα τα οποία αποκομίζονται από κληρονομιά.

Φτάνοντας στην τριάδα του μεσουρανήματος, βλέπουμε ότι ο δέκατος οίκος σχετίζεται με την εργασία του ατόμου, την Πράξη του ατόμου, για να χρησιμοποιήσουμε την ελληνική λέξη.

Ο ένατος οίκος σχετίζεται με κάθε τι που καθοδηγεί την εργασία κάποιου, που την στρέφει περισσότερο προς μία παρά προς μία άλλη κατεύθυνση. Έτσι, ο ένατος οίκος έχει σημασίες για βασιλική υπόσταση, για θρησκεία, γιατί οι πράξεις πολλών ανθρώπων καθοδηγούνται από τη θρησκεία, για μαντεία, γιατί πολλοί άνθρωποι κατευθύνουν σ' αυτά τα θέματα τις πράξεις τους μέσα από κάποιο είδος μαντικών ενεργειών. Σχετίζεται επίσης με ταξίδια, όπως θα σκέφτονταν οι σύγχρονοι αστρολόγοι, αλλά δεν σχετίζεται απαραίτητα με μακρινά ταξίδια. Σχετίζεται με ταξίδια, με σκοπό να παρακολουθήσει κανείς κάτι ως θεατής ή να δει θαυμαστά πράγματα. Θα μπορούσε, λοιπόν, να ζει κανείς δίπλα στις πυραμίδες, στη Μεγάλη Πυραμίδα, και να περπατάει απ' έξω για να παρατηρήσει τη Μεγάλη Πυραμίδα, πράγμα που στην ελληνιστική αστρολογία θα θεωρείτο ταξίδι του είδους του ένατου οίκου.

Παρεμπιπτόντως, και ο τρίτος οίκος δεν σχετίζεται απαραίτητα με κοντινά ταξίδια. Σχετίζεται με ταξίδια στο πλαίσιο του οικογενειακού κύκλου. Έτσι, για παράδειγμα, αν ο αδελφός σας τυχαίνει να ζει σχεδόν στην άλλη άκρη του κόσμου και πάτε να τον επισκεφθείτε, αυτό εξακολουθεί να είναι ταξίδι του τρίτου οίκου, παρ' όλο που θα χρειαστεί ίσως να διανύσετε μεγάλες αποστάσεις για να τον συναντήσετε.

Ο λόγος για τον οποίο εισήχθησαν εξ αρχής οι έννοιες των μακρινών και κοντινών ταξιδιών είναι ότι στην αρχαιότητα, σε μια σχετικά μάταιη κοινωνία, οι συγγενείς κάποιου ζούσαν πολύ κοντά του. Έτσι, μια επίσκεψη σ' αυτούς θα ήταν κανονικά ένα σύντομο ταξίδι. Ενώ, σε ό,τι αφορά στα ταξίδια του ένατου οίκου, το να πάει κανείς να παρακολουθήσει κάτι ή να δει ένα θαυμαστό έργο θα ήταν συχνά ένα μεγάλο ταξίδι, θα έπρεπε, για παράδειγμα, να κάνει όλο το δρόμο από την ηπειρωτική Ελλάδα στην Αίγυπτο.

Ο δέκατος οίκος έχει όντως άμεση σχέση με το επάγγελμα του ατόμου, την απασχόλησή του, αλλά, γενικότερα, με κάθε τι που κάνει κανείς, ενώ ο ενδέκατος οίκος σχετίζεται με τους φίλους, όπως ισχύει στη σύγχρονη αστρολογία, αλλά με μια ειδικότερη έννοια, φίλων οι οποίοι είναι ανώτεροι άνθρωποι που μπορούν να χρησιμεύσουν ως σημαντικοί αρωγοί και να στηρίξουν την εργασία του ατόμου. Έτσι εδώ βλέπουμε πάλι ότι ο ένατος και ο ενδέκατος - οι σημασίες του ένατου και του ενδέκατου σχετίζονται και οι δύο με τη σημασία του δέκατου.

Ελπίζω λοιπόν αυτά να σας έδωσαν μια συνοπτική τουλάχιστον ιδέα σχετικά με τα συστήματα οκτώ θεμάτων και δώδεκα θεμάτων στην ελληνιστική αστρολογία και το πώς η μετέπειτα απόδοση θεμάτων στους οίκους είναι στην πραγματικότητα μια συγχώνευση των δύο αυτών συστημάτων, το καθένα από τα οποία έχει τη δική του λογική.

Αυτή θα ήταν μια καλή στιγμή για ένα διάλειμμα. Στο δεύτερο μισό αυτής της ομιλίας θα ασχοληθώ με μερικά θέματα σχετικά με την ελληνιστική θεώρηση των ζωδίων, της οικοδεσποτείας και των πλανητικών συνδυασμών.

Συνεχίζεται...